

*Я.Б. Сікора, кандидат педагогічних наук, доцент
Житомирський державний університет імені
Івана Франка, м. Житомир*

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІКТ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Найважливіша мета сучасної освіти – дати майбутньому фахівцю певний комплекс знань і умінь, а й створити у нього установку на самонавчання і самоорганізацію, на безперервне розширення та поглиблення знань і умінь, що є ключовим для продовження навчання протягом усього життя.

Від формату навчання «teaching» ми переходимо до формату «learning», студент стає суб'єктом власної освіти. У зв'язку з цим однією з актуальних завдань освіти є розвиток готовності особистості до безперервної самоосвіти, що передбачає досягнення певного рівня інформаційно-дослідницької компетентності.

У сучасній науці накопичено певний досвід з проблеми формування інформаційно-дослідницької компетентності. Компетентнісному підходу в цілому присвячені роботи вчених: В. Адольфа, І. Зязюна, Н. Кузьміної, Є. Павлютенкова, С. Сисоевої, В. Сластьоніна, О. Спіріна та ін.

Дидактичним аспектам застосування ІКТ з метою формування науково-дослідницьких умінь у студентів знайшли відображення в працях В. Бикова, М. Жалдака, Н. Морзе, В. Паламарчук, Л. Прокопенка, Н. Тализіної, Ю. Триуса та ін.

Інформаційно-дослідницька компетентність тлумачиться як компетентність, яка формулюється сукупністю знань, умінь і особистісних якостей і спрямована на самостійне отримання і перетворення інформації з метою вирішення навчальних проблем в процесі освоєння освітніх програм [3].

Інформаційно-дослідницька компетентність студентів формується в процесі навчально- і науково-дослідницької діяльності.

Крім того, фахівець, що володіє дослідницькою компетентністю, буде інформаційно грамотним, так як буде вміти активно і продуктивно аналізувати отримані факти і дані, створювати і відбирати найбільш ефективні нові алгоритми, ресурси, технології [2].

Тому важливими є наступні кроки проектування інформаційно-дослідницької компетентності студентів на етапі оновлення змісту освіти [1]:

- визначення змісту, пов'язаного з новими інформаційними об'єктами і інформаційними функціями, що засвоюються в процесі навчального дослідження,
- уточнення необхідних змін в інформаційній галузі знань і допустимої швидкості оновлення змісту освіти,
- конкретизація взаємозв'язків інформаційних і професійних знань,
- формування типових інформаційних дослідницьких завдань, що відносяться до фундаментального і прикладного рівнів освіти,
- розробка та введення механізмів міжпредметної інтеграції змісту, призначеного до освоєння в рамках навчального дослідження.

Залучення ІКТ до інформаційно-дослідницької діяльності при підготовці майбутніх фахівців сприятиме забезпеченню підвищення рівня кваліфікації й розширення його функціональних можливостей.

У результаті проведеного дослідження стану використання засобів ІКТ у навчанні було виділено наступні засоби, застосування яких сприяє формуванню інформаційно-дослідницької компетентності: віртуальні навчальні середовища, засоби для контролю і самоконтролю навчальних досягнень, засоби планування навчальної діяльності, засоби проведення веб-конференцій, системи підтримки навчання, тренажери та електронні практикуми, електронні

бібліотеки, хмаро орієнтовані засоби підтримки спільної навчально-дослідницької діяльності.

Перспективними напрямками у подальшому дослідженні даної проблеми ми вбачаємо у розробці методичних засад забезпечення ефективного процесу використання ІКТ у під час формування вищезгаданої компетентності.

Список використаних джерел

1. Кирилова Г.И. Исследовательская компетентность специалиста информационного общества [Электронный ресурс] / Г.И. Кирилова. Режим доступа – <http://cyberleninka.ru/article/n/issledovatelskaya-kompetentnost-spetsialista-informatsionnogo-obschestva>.
2. Морзе Н.В. Организация самостоятельной работы студентов в контексте формирования исследовательской компетентности / Н.В. Морзе, Е.Г. Кузьминская // Образовательные технологии и общество. – Вып. № 1/ 2013. – С. 516-526.
3. Репета Л. М. Механизмы формирования информационно-исследовательской компетенции учащихся /Л.М. Репета // Общество: социология, психология, педагогика. – Вып. № 4 / 2012. – С. 76-81.